

H O T Ă R Ă R E A nr.12-75/14
cu privire la contestarea hotărârii Colegiului disciplinar
din 14.02.14 în privința procurorului Iulian Diaconu

15 mai 2014

mun.Chișinău

Examinând contestația procurorului Ion Caracuian, șef al Secției combatere tortură, împotriva hotărârii Colegiului disciplinar nr.13-6/14, din 14.02.14 și audiind informația domnului Ruslan Popov, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin dispoziția procurorului Ion Caracuian, șef al Secției combatere tortură, la 24.12.2013 a fost inițiată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura anticorupție, Serviciu Nord, Iulian Diaconu conform art.61 lit.a), lit.b) și d), art.118 din Legea cu privire la Procuratură, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; interpretarea sau aplicarea incorectă sau tendențioasă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor juridice stabilite în actualul sistem de drept sau în sistemul practicii judiciare; încălcarea intenționată, în exercițiul funcției, a legii, dacă aceasta nu atrage răspundere penală, civilă sau contravențională.

Potrivit hotărârii nr.13-6/14 din 14.02.14, Colegiul disciplinar l-a recunoscut culpabil pe procurorul Iulian Diaconu în comiterea abaterilor disciplinare care se încadrează la art.61 lit.a) și j) din Legea cu privire la Procuratură, dar „ținând cont de personalitatea acestuia, căința sinceră și conștientizarea comiterii abaterilor disciplinare constatate, gravitatea acestora, ordonanța adoptată pe cauza penală se prezumă a fi legală” a considerat inoportună aplicarea pedepsei disciplinare și a decis a încheia procedura disciplinară conform art.125 alin.(2) lit.c) din Legea cu privire la Procuratură, limitându-se doar la examinarea în ședință a materialelor de procedură.

La 18.04.14 inițiatorul procedurii disciplinare a contestat hotărârea Colegiului disciplinar, solicitând modificarea hotărârii contestate și aplicarea în privința procurorului Iulian Diaconu a sancțiunii disciplinare.

Potrivit domnului Caracuian, Colegiul disciplinar incorect și nemotivat a decis inoportunitatea aplicării sancțiunii disciplinare în privința procurorului Diaconu.

Audiind argumentele recurentului și cele ale procurorului Iulian Diaconu, examinând contestația, materialele procedurii disciplinare, precum și hotărârea Colegiului, Consiliul reține că, contestația este întemeiată și urmează să fie admisă, din următoarele considerente:

Chestiuni de fapt:

La 12.04.13 procuratura raionului Briceni a pornit urmărirea penală în baza art.166¹ alin.(2) Cod penal privind alegerile deținutului T.S. referitor la maltratarea lui de către un angajat al Penitenciarului nr.2 – Lipcani. Din declarațiile părții vătămate rezultă că la 05.04.13, aproximativ pe la ora 19.00 – 20.00, în celula în care se deținea a intrat colaboratorul penitenciarului nr.2- Lipcani D.M., care

nemotivat l-a escortat într-o încăpere de serviciu alăturată, unde l-a încătușat cu mâna dreaptă de calorifer și l-a lovit de mai multe ori cu piciorul în abdomen, cauzându-i dureri fizice intense.

La 16.04.2013 colaboratorul instituției penitenciare a fost recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) Cod penal, fiind aleasă măsura preventivă – obligația de a nu părăsi localitatea.

La 18.04.2013 cauza penală din speță a fost transmisă procuraturii militare Bălți, pentru efectuarea urmării penale conform competenței.

La 23.04.2013, prin dispoziția procurorului șef al procuraturii militare Bălți, efectuarea urmării penale i-a fost dispusă procurorului Iulian Diaconu, care exercita în acea perioadă funcția de procuror militar în procuratura militară Bălți.

Recurentul menționează că „verificând materialele cauzei penale, a stabilit că la 26.04.2013 procurorul Iulian Diaconu urma să soluționeze statutul procesual al bănuțului D.M., însă o careva hotărâre în acest sens nu a fost adoptată, ceea ce a îngărdit dreptul persoanei vizate la apărare și a pus în dificultate întreaga investigație efectuată pe caz. Mai mult ca atât, procurorul Iulian Diaconu de 4 ori a prelungit termenul măsurii preventive aplicate, cu toate că calitatea de bănuț a cet.D.M. expirase de drept la 26.04.2013, fără ca procurorul să fi adoptat una din soluțiile procesual-penale prevăzute de lege”.

Consiliul stabilește că potrivit art.63 Cod de procedură penală, calitatea de bănuț încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui, ori, după caz, anulării ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț și scoaterii lui de sub urmărire penală, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanței de punere sub învinuire.

Pentru a asigura interpretarea și aplicarea uniformă s legii procesual-penale și în special a art.63 Cod de procedura penală în coraport cu constatările vizate în hotărârea nr.26 a Curții Constituționale din 23.11.2010, la data de 28.12.2011 prin indicația Prim-adjunctului Procurorului General nr.11-2d/10-9211 s-a consemnat că procurorii urmează să respecte exhaustiv cerințele legii și, la expirarea termenelor indicate la alin.(2) art.63 Cod de procedură penală, în cazul persoanei reținute, persoanei în privința căreia a fost aplicată măsura preventivă nonprivativă de libertate, sau persoane în privința căreia a fost adoptată o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuț, să dispună încetarea calității date, după caz: prin punerea sub învinuire sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

Îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, interpretarea sau aplicarea incorectă a legislației, fie încălcarea intenționată, în exercițiul funcției, a legii, dacă aceasta nu atrage răspundere penală, civilă sau contravențională, a avut drept consecință înaintarea învinuirii cet.D.M în afara cadrului legal, deoarece calitatea de bănuț a ultimului expirase de drept la 26.04.2013. În circumstanțele vizate punerea sub acuzare este afectată de un viciu fundamental, prin prisma principiului „*non bis in idem*”, consfințit în art.22 din Codul de procedură penală.

Potrivit constatărilor recurentului, urmare a verificării materialelor cauzei penale din speță, s-a stabilit că la efectuarea acțiunilor procesual penale, procurorul Iulian Diaconu a neglijat principiile unei investigații efective prevăzute de standardele dreptului internațional, după cum urmează: nu a asigurat elucidarea circumstanțelor relevante și nu a întreprins măsurile necesare pentru a înlătura contradicțiile existente între rapoartele de expertiză nr.137/D din 29.05.2013 și

nr.1810/D din 23.08.2013 referitoare la vechimea leziunilor corporale depistate pe corpul părții vătămate; deși a adoptat ordonanța de numire a expertizei psihiatrico-psihologică a părții vătămate, nu a asigurat escortarea părții vătămate la expertiza psihiatrico-psihologică la data și ora indicată de experți, ignorând prevederile art.143 alin.(1) pct.3¹) Cod de procedură penală.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, examinarea plângerilor pe cazuri de pretinsă maltratare în custodia statului, trebuie să fie deplină. Autoritățile trebuie să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația. În caz contrar, interdicția legală generală a tratamentelor inumane sau degradante ar fi lipsită de eficiență practică, în pofida importanței sale fundamentale și s-ar crea posibilitatea ca în unele cazuri agenții statului, beneficiind de o cvasi-imunitate, să încalce drepturile persoanelor aflate sub supravegherea lor (*cazul Corsacov vs Moldova*).

La investigarea cauzei penale, procurorul Iulian Diaconu a neglijat și prevederile art.254 Cod de procedură penală și indicația Procurorului General nr.11-2.2d/07-9924 din 16.11.2007 *privind asigurarea investigării efective a cazurilor de tortură și respectarea recomandărilor interpretative rezultate din jurisprudența CEDO cu privire la respectarea rt.3 din Convenție* și nu a asigurat în acest sens caracterul complet, obiectiv și multilateral al urmăririi penale, având o atitudine indolentă față de promptitudinea administrării probelor, inacțiuni care pot fi apreciate ca și încălcare a drepturilor și libertăților părților în procesul de urmărire penală.

Fiind audiat în cadrul ședinței, procurorul Iulian Diaconu a relatat Consiliului că a întreprins toate măsurile ce se impuneau, din punctul lui de vedere, pentru o examinare completă și obiectivă a cauzei penale, recunoscând totodată că a ignorat prevederile art.63 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, din neatenție.

Chestiuni de procedură:

Procedura disciplinară în privința procurorului Iulian Diaconu a fost pornită în temeiul art.118 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură pentru comiterea abaterilor disciplinare încadrate la **art.61 literele a), b), d)** din Lege, după cum urmează: – lit.a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; lit.b) interpretarea sau aplicarea incorectă sau tendențioasă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor juridice stabilite în actualul sistem de drept sau în sistemul practicii judiciare; lit.d) încălcarea intenționată, în exercițiul funcției, a legii, dacă aceasta nu atrage răspundere penală, civilă sau contravențională.

Totodată, Colegiul disciplinar a calificat abaterile disciplinare a procurorului Iulian Diaconu ca și îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea normelor Codului de etică al procurorului, adică a **art.61 lit.a) și lit.j)** din Legea cu privire la Procuratură.

În condițiile neimputării în cuprinsul actului de inițiere a procedurii disciplinare a încălcării prevăzute la **lit.j)** a art.61 din Legea cu privire la Procuratură, o incriminare de abatere disciplinară prin extindere, urmează a fi considerată neconformă cerințelor legale.

Totodată, consiliul reține că nu au fost administrate probe suficiente care ar demonstra încălcarea intenționată, în exercițiul funcției, a legii la instrumentarea cauzei penale din speță.

Consiliul stabilește că soluția Colegiului disciplinar - inoportunitatea aplicării sancțiunii disciplinare pe motiv că este posibilă limitarea doar la examinarea în ședință a materialelor de procedură, nu este echitabilă și disproporțională cu gravitatea abaterilor disciplinare constatate, mai ales că s-a tolerat atât încălcarea jurisprudenței naționale, cât și celei internaționale, inclusiv prevederile Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, încălcări pentru care Republica Moldova a fost condamnată în repetate rânduri pentru violarea art.3 din Convenție. În altă ordine de idei, soluția propusă de către Colegiul disciplinar ar putea fi catalogată drept una încurajatoare și pentru alți procurori, stare de lucruri inadmisibilă în raport cu accentele puse pe cauzele penale despre tortură prin prisma politicilor penale actuale.

În conformitate cu prevederile art.61 lit.a), lit.b), art.62 lit.a), art.82 alin.(2) lit.c), art.84 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură, pct.4.5.3 lit.b) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația declarată împotriva hotărârii Colegiului disciplinar nr.13-6/14 din 14.02.14 în privința procurorului Iulian Diaconu.

Se constată în acțiunile procurorului Iulian Diaconu abateri disciplinare prevăzute la art.61 lit.a) și lit.b) din Legea cu privire la Procuratură, se modifică hotărârea contestată, cu aplicarea în privința procurorului Iulian Diaconu a sancțiunii disciplinare în formă de avertisment.

Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

Prezenta hotărâre se remite persoanelor interesate pentru informare.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

Mircea Roșioru